

**SPRAWOZDANIE ZA 2020 ROK
Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA
LATA 2018 – 2020**

2021 ROK

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim. Powyższą rolę reguluje stosowne Zarządzenie Starosty Wieruszowskiego nr 33/11 z dnia 25 października 2011r., które zostało zmienione Zarządzeniem Starosty Wieruszowskiego nr 32/14 z dnia 13 listopada 2014 r.

Zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2020 r. poz. 821 ze zm.), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym w dniu 29 grudnia 2017 r. Uchwałą Nr XL/227/2017 Rada Powiatu Wieruszowskiego przyjęła „*Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020*”. Celem głównym programu jest: **Rozbudowa i wsparcie istniejącego systemu pieczy zastępczej oraz wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą w powiecie wieruszowskim.**

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe:

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym.
2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.
3. Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych.

Osiągnięcie tak zdefiniowanych celów szczegółowych możliwe jest dzięki podjęciu określonych zadań i działań założonych w programie:

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym

Zadanie 1: Promowanie rodzicielstwa zastępczego		
Lp.	Działanie	
1.	Rozpowszechnianie informacji w środowisku lokalnym dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej poprzez ulotki, artykuły w prasie i na stronach www	-w ubiegłym roku rozdysponowano ulotki promujące rodzinne formy pieczy zastępczej: - ok. 180 ulotek , - na tablicy ogłoszeń w siedzibie PCPR oraz na stronie internetowej dostępne są informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz wykaz niezbędnych dokumentów, jakie należy złożyć, aby zostać rodziną zastępczą.

2.	Udział w Obchodach dnia rodzicielstwa zastępczego	- W roku 2020 ze względu na ogłoszony w całym kraju stan epidemii COVID-19 obchody rodzicielstwa zastępczego nie były organizowane.
Zadanie 2: Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz tworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych, a także rozwój instytucjonalnej-rodzinnej pieczy zastępczej		
Lp.	Działanie	
1.	Prowadzenie procedury kwalifikacyjnej	W 2020 roku PCPR nie wydał żadnego zaświadczenia kwalifikacyjnego dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.
2.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, RDD lub placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	W 2020 roku PCPR w Wieruszowie nie skierował żadnej rodziny na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej ze względu na ogłoszony w całym kraju stan epidemii COVID-19.
3.	Tworzenie nowych rodzin zastępczych	W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wieruszowskiego na mocy postanowienia sądu zawiązanych zostało: - 5 rodzin zastępczych spokrewnionych - 2 rodziny niezawodowe Ponadto w jednej już istniejącej rodzinie zastępczej zawodowej umieszczono 1 dziecko , które zostało przeniesione z rodziny zastępczej niezawodowej w Radomsku.
4.	Uruchomienie 1 placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego	Działanie to w ramach realizacji powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim w latach 2018-2020 zostało zrealizowane w roku 2018.

2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Zadanie 1: Doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatorów		
Lp.	Działanie	
1.	Uczestniczenie w szkoleniach podnoszących kwalifikacje	W roku 2020 pracownicy PCPR w Wieruszowie zajmujący się rodzinną pieczą zastępczą wzięli udział w 1 szkoleniu i 1 konferencji : -koordynatorzy uczestniczyli w szkoleniu on-line pn.: „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci ”

		- kierownik PCPR uczestniczył w konferencji pn. „Młodzi na start”.
Zadanie 2: Rozwój współpracy lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny tj. OPS, sądy i ich organy pomocnicze oraz szkoły		
Lp.	Działanie	
1.	Wymiana informacji pomiędzy instytucjami	<p>Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2020 przeprowadził:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 84 oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych - przesłał 84 opinie do Sądu dotyczące zasadności dalszego pobytu małoletnich w pieczy zastępczej, - pracownicy PCPR w 2020 roku sporządzili 4 nowe plany pomocy dziecku, - wystosował 69 pisemnych zapytań o funkcjonowanie w środowisku szkolnym małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych, - przekazano do Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego w Łodzi informacje o 1 małoletnim z uregulowaną sytuacją prawną. Dodatkowo zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywał regularny kontakt z pracownikami Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej (pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi), kuratorami zawodowymi i społecznymi. <p>Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 30 razy kontaktowali się z kuratorami sądowymi oraz z instytucjami takimi jak: ośrodki pomocy społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz szkoły.</p>
Zadanie 3: Zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcie w prawidłowym funkcjonowaniu pieczy zastępczej		
Lp.	Działanie	
1.	Udzielanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej i prawnej osobom tworzącym rodziny zastępcze oraz usamodzielniającym się wychowankom	<p>W roku 2020 rodziny zastępcze korzystały z pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -psychologicznej (60 porad) -pedagogicznej (31 porady) w godzinach pracy PCPR. <p>Ponadto 8 rodzin zastępczych korzystało z pomocy pracownika socjalnego, pomocy prawnej oraz psychologicznej w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej, jaki działa przy PCPR w Wieruszowie.</p>

2.	Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych	W roku 2020 odbyły się 2 spotkania grupy wsparcia, w których udział wzięło 15 osób . Ze względu na stan epidemii COVID-19 w 2020 r. ww. spotkania zostały zawieszane.
3.	Podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców zastępczych poprzez dostarczenie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci	<p>W 2020 roku ze względu na epidemię COVID-19 szkolenia dla rodzin zastępczych nie odbyły się.</p> <p>Od marca 2020 r. dużym problemem dla rodzin zastępczych był brak sprzętu komputerowego oraz audiowizualnego, który był niezbędny do nauki zdalnej wychowanków. W związku z tym PCPR w Wieruszowie realizował projekt pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020” dzięki któremu zakupiono 18 laptopów + 8 urządzeń wielofunkcyjnych oraz pozyskano środki ochrony osobistej w postaci: maseczek, płynów dezynfekcyjnych i rękawiczek. Dodatkowo utworzono w jednej placówce opiek-wych typu rodzinnego w Czastarach 1 miejsce kwarantanny i izolacji.</p> <p>Od 1 czerwca 2020 r. realizowany jest projekt Centrum Usług Środowiskowych – „Razem łatwiej”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Dzięki ww. projektowi dzieci z pieczy zastępczej od października 2020 r. mają możliwość korzystania z korepetycji z matematyki oraz j. angielskiego. W chwili obecnej korzysta z nich 18 podopiecznych.</p>
4.	Zorganizowanie pomocy wolontariuszy dla sprawujących pieczę zastępczą	W roku 2020 rodziny zastępcze nie wyrażały chęci i zainteresowania pomocą wolontariuszy, w związku z tym pomoc w takiej formie nie była organizowana.
Zadanie 4: Wsparcie finansowe rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej		
Lp.	Działanie	
1.	<p>Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych:</p> <p>- na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej</p>	<p>W roku 2020 wypłacono:</p> <p>- 622 świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 481.975,17 zł,</p>

	<p>- na wypłacenie wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym</p> <p>- na wypłatę dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych</p> <p>- na przyznanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzony jest rodzinny dom dziecka</p>	<p>- 7 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do nowej rodziny zastępczej w kwocie 9.249,00 zł</p> <p>- 52 świadczeń w formie dodatku na zwiększone koszty utrzymania dziecka niepełnosprawnego w kwocie 10.774,61 zł.</p> <p>-12 świadczeń na wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej w wysokości 37.431,78 zł</p> <p>-przyznano 4 dofinansowania dla dzieci z rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania w łącznej kwocie 750,00 zł.</p> <p>-466 świadczeń- dodatek wychowawczy (500+) dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 231.190,83 zł,</p> <p>-38 świadczeń na świadczenie „ Dobry start” (300+) na łączną kwotę 11.400,00 zł.</p> <p>-4 świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej zawodowej w wysokości 8.000,00 zł.</p>
2.	Utrzymanie placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu	<p>1. Na prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego pod nazwą:</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 5 w Lubczynie” w roku 2020 przekazano dotację w wysokości 236.659,61 zł, którą wydatkowano w kwocie 236.266,00 zł.</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 9 w Sokolnikach” w roku 2020 przekazano dotację w wysokości 245.193,56 zł, którą wykorzystano w kwocie 245.193,56 zł.</p> <p>„Rodzinny Dom Fundacji HAPPY KIDS nr 14 w Czastarach” w roku 2020 przekazano dotację w wysokości 217.029,61 zł, którą wydatkowano w kwocie 217.029,61 zł.</p> <p>Środki dotacji przeznaczone zostały na:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenia dla osób prowadzących placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego - pokrycie kosztów utrzymania dzieci (ryczałt) m.in. na: wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, podręczniki pomoce i przybory szkolne, kieszonkowe, zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe, opłatę za pobyt w bursie lub internacie, i inne; - bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego (na energię ciepłą i elektryczną, wodę i ścieki oraz odpady, koszt eksploatacji, telefon, Internet, opał) - świadczenie opieki zdrowotnej i wyrównywanie opóźnień w nauce - wyposażenie placówki w sprzęt niezbędny dla umieszczonych w niej dzieci - bieżące naprawy i remont placówki - koszty administracyjne <p>2. W roku 2020 wydano 23 decyzje o przyznaniu dodatku do zryczałtowanej kwoty na dzieci umieszczone w placówkach na łączną kwotę 108.472,12 zł. Ponadto wypłacono świadczenie „Dobry start” dla 13 wychowanków placówek na łączną kwotę 3.900,00 zł.</p>
--	--

3. Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych.

Zadanie 1: Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia		
Lp.	Działanie	
1.	Utworzenie mieszkania chronionego na terenie powiatu	W roku 2020 nie udało się zrealizować tego działania.
2.	Pomoc w tworzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia	Pracownicy PCPR w Wieruszowie opracowali wspólnie z opiekunami usamodzielnienia i pełnoletnimi wychowankami: <ul style="list-style-type: none"> - 3 indywidualne programy usamodzielnienia w rodzinnej pieczy zastępczej.

		- 3 indywidualne programy usamodzielnienia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. PCPR w Wieruszowie na 31.12.2020 r. prowadził łącznie 24 Indywidualne Programy Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.
3.	Wspieranie finansowe i rzeczowe dla pełnoletnich wychowanków	W roku 2020 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych PCPR wypłaciło: - 5 świadczeń na usamodzielnienie w łącznej wysokości 17.350,00 zł , - 4 świadczenia na zagospodarowanie w łącznej kwocie 6.308,00 zł , - 75 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 38.597,52 zł , W roku sprawozdawczym dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej wypłacono: - 25 świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 13.150,00 zł .
4.	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy	W roku 2020 dwie wychowanki rodzin zastępczych zostały skierowane do Powiatowego Urzędu Pracy w celu rejestracji i poszukiwania pracy.
5.	Wspieranie w pozyskaniu mieszkań z zasobów gminy	W roku 2020 żaden wychowanek nie złożył wniosku o pozyskanie mieszkania z zasobów gminy.

PODSUMOWANIE:

Przedstawione sprawozdanie z „*Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020*” zostało opracowane na podstawie zrealizowanych działań w roku 2020. Główne założenia zmierzały do rozbudowy i wsparcia istniejącego systemu pieczy zastępczej oraz wsparcia osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą w powiecie wieruszowskim.

W ramach celu szczegółowego: *Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem osieroconym lub opuszczonym*, w siedzibie PCPR w Wieruszowie oraz na stronie internetowej dostępne są informacje dotyczące warunków, jakie należy spełnić, aby ubiegać się o ustanowienie rodziny zastępczej. Powyższe działania miały na celu pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe bądź niezawodowe oraz zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu wieruszowskiego o rodzicielstwie zastępczym.

W roku sprawozdawczym na mocy postanowień Sądów zostało zawiązaných: 5 rodzin zastępczych spokrewnionych w których umieszczono 6 dzieci i 2 rodziny niezawodowe

w których umieszczono 4 dzieci. Ponadto w jednej już istniejącej rodzinie zastępczej zawodowej umieszczono 1 dziecko, które zostało przeniesione z rodziny zastępczej niezawodowej w Radomsku

W 2020 roku 3 nowopowstałe rodziny zastępcze spokrewnione zostały objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast pozostałe objęto opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego w Lubczynie, Sokolnikach oraz Czastarach, w których na dzień 31.12.2020 r. przebywało 22 dzieci, w tym 10 pochodzących z terenu innych powiatów.

W ramach celu szczegółowego: *Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej*, w roku 2020 Kierownik PCPR, oraz koordynatorzy uczestniczyli w szkoleniu i konferencji podnosząc swoją wiedzę i umiejętności w zakresie specjalistycznej pomocy dziecku. Wiele zaplanowanych szkoleń w roku 2020 zostało odwołanych ze względu na ogłoszony w całym kraju stan epidemii COVID-19. W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie nie zorganizowało żadnego szkolenia dla rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego z terenu powiatu wieruszowskiego.

Rodziny zastępcze oraz dyrektorzy placówek z terenu powiatu w 2020 r. miały możliwość uzyskania dla swoich podopiecznych wsparcia poprzez użyczenie sprzętu komputerowego oraz audiowizualnego niezbędnego do nauki zdalnej uzyskanego dzięki przystąpienia do projektu pn. Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 Działanie 2.8, którego liderem było Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Dodatkowo w ramach ww. projektu rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego z terenu powiatu otrzymały środki ochrony osobistej tj. płyny do dezynfekcji, maseczki oraz rękawiczki. Ze sprzętu komputerowego skorzystało **10** rodzin i **3** placówki typu rodzinnego (**18** laptopów + **8** urządzeń wielofunkcyjnych). Środki ochrony osobistej trafiły do **3** placówek oraz **34** rodzin zastępczych. Ponadto w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego w Czastarach utworzono **1 miejsce** kwarantanny i izolacji. Ponadto PCPR w Wieruszowie od 1 czerwca 2020 r. realizuje jest projekt Centrum Usług Środowiskowych – „Razem łatwiej”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Dzięki ww. projektowi dzieci z pieczy zastępczej od października 2020 r. mają

możliwość korzystania z **korepetycji z matematyki** oraz **j. angielskiego**. W chwili obecnej korzysta z nich **18** podopiecznych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej podejmował wielokrotnie współpracę z instytucjami oświatowymi, ośrodkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, kuratorami, policją, sądem rodzinnym, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, instytucjami pozarządowymi i innymi instytucjami, które zajmują się problematyką rodziny i dziecka w celu sprawowania właściwej opieki nad rodzinami zastępczymi. Ponadto rodziny zastępcze miały możliwość korzystania z porad świadczonych przez zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, a także w Punkcie Interwencji Kryzysowej, gdzie uzyskiwały pomoc w zakresie prawnym oraz psychologicznym.

W ramach celu szczegółowego: ***Podniesienie skuteczności systemu wsparcia osób usamodzielnianych***, podopieczni opuszczający rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą, deklarowali realizację indywidualnego programu usamodzielnienia, mieli prawo do ubiegania się o świadczenia pieniężne przysługujące osobom usamodzielnianym, uzyskania szczegółowych informacji o formach współpracy i zakresie wsparcia ze strony opiekuna usamodzielnienia oraz pomocy ze strony PCPR w zakresie poradnictwa prawnego, spraw związanych z edukacją, mieszkaniem i innych. W związku z powyższym PCPR w Wieruszowie na dzień 31.12.2020 r. prowadził łącznie 24 Indywidualne Programy Usamodzielnienia. W roku 2020 zostało sporządzonych 6 nowych ww. programów z podopiecznymi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Reasumując w roku 2020 duży problem w realizacji założonych celów i zadań w Programie stanowił panujący w całym kraju stan epidemii COVID-19. W roku 2021 powinno się utrzymać działania ukierunkowane na rozwój rodzinnych form opieki, jako środowisk efektywnych wychowawczo. Ponadto w dalszym ciągu konieczne jest prowadzenie działań promujących rodzicielstwo zastępcze w celu rozwijania rodzinnej pieczy zastępczej. Istotne jest również podjęcie działań w kierunku uruchomienia na terenie powiatu wieruszowskiego mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Większość pełnoletnich osób po opuszczeniu pieczy zastępczej nie ma możliwości powrotu do domu rodzinnego, więc boryka się z problemami mieszkaniowymi.